

הגדלת האטת הקצב של ייצור החלב בחודשי הקיץ 1970

ירידה זו בשעור הפרות בביקורת מרמזת על פחות המלטות, יתכן בעקבות קשיי התעברות.
3. השערה זו מקבלת אישור נוסף בנתונים בקשר לתנובת החלב הממוצעת לפרה בעדר. תנובת החלב הממוצעת ל-3 החדשים האמורים לפרה בעדר הסתכמה:
 ביולי — ספטמבר 1969 1567 ליטר.
 וביולי — ספטמבר 1970 1519 ליטר.
היינו ב-28 ליטר פחות שהם 1.8%. אם לשער, שירידה דומה היתה גם אצל הפרות שאינן בביקורת החלב נגיע לחישוב שבעקבות הירידה בתנובת ה-חלב הממוצעת לפרה בעדר עלולים היו להסור בשווק לעומת אשתקד 1.8% מס"ה החלב המשווק באותה התקופה ב-1969, שהם כ-1.8 מליון ליטר חלב.
4. נקודת מבחן נוספת היה מספר ההמלטות בתקופה הנדונה. בנקודה זו ניסיתי להשוות נתונים של 3 שנים: 68, 69, 70.

לפי דו"ח של המועצה לענף החלב שווקו בשנת 1969 בחודשי יולי-ספטמבר: 97,152,000 ליטר חלב ובאותה התקופה מקבילה בשנת 1970: 99,367,000 ליטר חלב.
ז.א. העלייה באספקת החלב היתה 22 מליון ליטר בלבד שהם 2.3% לעומת עלייה באספקת חלב בין 1969/68 באותם החודשים בכ-7.5%. לו היתה העלייה בקצב דומה לאשתקד היו ב-3 החדשים האלה מתווספים כ-7.5 מליון ליטר חלב. להלן מובאים הנתונים ה-עיקריים שיש להם שייכות לשאלה הנדונה:
1. מספר העדרים המבוקרים עלה ב-3 ומספר הפרות המבוקרות ב-2,200. נראה, איפוא, שלא היתה ירידה במספר הפרות בעדרים המבוקרים.
2. שעור הפרות בביקורת (נחלבות ביום הבקורת) לעומת ס"ה פרות בעדר היה: ביולי — ספטמבר 1969 82.5%.
וביולי — ספטמבר 1970 רק 80%.

מספר ההמלטות

חודש	1968		1969		1970	
	מבכירות	פרות	מבכירות	פרות	מבכירות	פרות
יולי	724	1470	789	1705	644	1335
אוגוסט	688	1566	800	1755	727	1690
ספטמבר	793	1712	976	2042	869	2375
ס"ה המלטות ב-3 חודשים	2205	4748	2565	5502	2240	5400
הפרשים:	1968—1969:		+ 754		+ 360	
	1969—1970:				— 102	
					— 325	

להורדה ברמת התנובה הממוצעת לפרה בקנה מידה שנתי.
התוצאות הממוצעות של ביקורת החלב יולי-ספטמבר 1969/1970 (כמות חודשית לפרה בחליבה)
הפרש 70 ל-
חודש 1969 1970 עומת 69
יולי 657 648 — 9
אוגוסט 632 626 — 6
ספטמבר 585 603 + 18
ס"ה 1874 1877 + 3
6. בסיכום אפשר להגיד, שמתקבל הרושם שהסיבה העיקרית להאטת קצב העלייה בייצור החלב הוא פיגור מסוים בהתעברות והקטנת מספר המבכירות שהתווספו לעדרים. אין כמובן ללמוד מתקופה כה קצרה על מגמות ההתפתחות לשנה כולה.
לפי הנתונים של חודש נובמבר 1970 מורגש כבר שינוי וקצב העלייה מסתכם ב-6.3%
אוריאל לוי

כאן מתקבלת תמונה מעניינת: מ-1968 עד 1969 היתה בתקופה הנדונה תוספת של 754 המלטות של פרות ו-360 מבכירות. ס"ה 1114 המלטות. בשנים 1969 — 1970 לא רק שלא גדל מספר הממליטות אלא אף פחת ב-427 וכן נוספו 317 (!) מבכירות פחות לעדר מאשר אשתקד.
שתיים יכולות להיות הסיבות לכך:
גורם אחד ציינתי כבר קודם — קשיים ופיגור בהתעברות. סיבה זו נראית יותר סבירה לגבי הפרות. הקטנה במספר המבכירות יתכן והיא סימן של הגדלת היצוא של עגלות בעדרי ספר הערך. אין לי ספק שהקטנת מספר המלטות בחודש יולי 1970 מסבירה במידה מסוימת את האטת קצב העליה באספקת החלב למחלבות.
5. תנובת החלב הממוצעת לפרה בחליבה במשך 3 חדשים מראה התפתחות כדלקמן:
אפשר להזכיר שבחודשים יולי אוגוסט היתה ירידה קלה גם בתנובה לחולבת. בחודש ספטמבר אפשר כבר לציין התאוששות ניכרת. מתקבל הרושם שאין לצפות